

extremum

EDITORIAL

Είδαμε πως οι καιροί είναι πολύ μαύροι και είπαμε να βγούμε μια βόλτα στους δρόμους.

Και για να μην παρεξηγούμαστε, ΥστεροΓράφουμε ότι το *extremum* επουδενί ψωνίστηκε πως αποτελεί το Ακρότατο των δημόσιων αντιλήψεων του ελευθεριακού χώρου αλλά το Ακρότατο μιας ιδιωτικής αναζήτησης στο χώρο των ελευθεριακών αντιλήψεων.

Η αντίσταση δεν είναι ένα παιχνίδι της πλάκας. Εδώ η αφέλεια δεν θεωρείται χαριτωμένη και οι ανοησίες που κάνεις δεν συγχωρούνται, αλλά αφήνουν ακόμα περισσότερα στα χέρια του εχθρού. Και το παιχνίδι σκληραίνει, όταν ο εχθρός ρυθμίζει όλο και πιο λεπτομερώς τους κανόνες του.

Η επανάσταση δεν ήταν ποτέ ένα χαζοχαρούμενο, κωλοχίππικο παιχνίδι. Καμιά επανάσταση δεν έγινε για την καύλα της. Κι όλοι οι μαλάκες που τους βόλευε να βλέπουν έτσι το ζήτημα πολύ γρήγορα ξεκαύλωσαν και βρέθηκαν από πάνω μας.

Η επανάσταση στην καθημερινή ζωή προχωράει με τον υποβαλλόμενο σε συνεχή αυτό-κριτική σχεδιασμό των μέσων που θα οξύνουν τα πνεύματα, θα φροντίσουν να βγουν τα μαχαίρια και θ' απαλύνουν τη ζωή μας.

Η επανάσταση στην καθημερινή ζωή είναι ένα πολεμικό παιχνίδι στην πιο δύσκολη πίστα του, με δεκάδες εχθρούς σε κάθε γωνιά, με χειρότερα ή καλύτερα όπλα, με λαβύρινθους απ' τους οποίους προσπαθείς να ξεμπλέξεις, με

ενέργεια και ζωές που χάνονται ή κερδίζονται... Και το παιχνίδι αυτό χοντραίνει όσο οι ανατρεπτικοί κύκλοι είναι σε θέση να βάλουν όρους ανάλογης σκληρότητας μ' εκείνους του ταξικού εχθρού τους.

Ας μετρηθούμε λοιπόν. Ποιοι έχουν όρεξη να παίξουν και ποιοι βαριούνται και θέλουν να μείνουν στην άκρη. Κι ας καθίσουμε γύρω από ένα τραπέζι συζητώντας για τη ζαριά που νομίζει ο καθένας ότι μπορεί να φέρει.

Ας μετατρέψουμε λοιπόν τα στέκια σε λέσχες του κοινωνικού παιχνιδιού. Κι ας ιδρύσουμε κι άλλες τέτοιες λέσχες, στις γειτονιές αλλά και στις απογειτονοποιημένες περιοχές, πιο ανοιχτόκαρδες στις πρώτες, πιο προφυλαγμένες στις δεύτερες. Κι εκεί μέσα θα συναντηθούν όσοι θέλουν να χοντύνουν τον τζόγο κάνοντας το δικό τους παιχνίδι σε κάποια άλλα σημεία της πόλης.

- 1) Κι ενώ έχουν αντίληψη της φτώχειας που επικρατεί, βρίσκονται καθηλωμένοι εκεί, ανήμποροι να υπερσκελίσουν τη φτώχεια των αντιλήψεών τους.
- 2) Συναισθανόμενοι ότι μόνο ο κύκλος είναι ατέρμων, δεν δείχνουν να πανικοβάλλονται για το τέλος ενός ευθύγραμμου δρομολογίου που αδυνατούν να συλλάβουν ότι πραγματικά ακολουθούν.
- 3) Νομίζοντας ότι θα χασομερήσουν, χαραμίζουν το χρόνο τους από δω κι από κει, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, απερίσκεπτα. Κι αυτό, στηριζόμενοι στο γελοίο αλλά και αυτο-καταστροφικό ιδεολόγημα της κυριαρχίας του αυθόρμητου πάνω στην οργάνωση μέσα στους ανατρεπτικούς κύκλους.
- 4) Ακριβώς όπως ο γραμματικός Ουλπιανός ονομάστηκε Κειτούκειτος επειδή προτού δοκιμάσει ένα φαγητό, αναζητούσε αγωνιώδως αν το όνομα του εδέσματος απαντούσε στα αττικά υποδείγματα (κείται ή ού κείται;), έτσι κι εκείνοι δεν μπορούν να προσεγγίσουν μια κατάσταση παρά μόνο μέσα από την παραμόρφωση της γυάλας του μίζερου μικρόκοσμού τους, μέσα από την αγωνιώδη προσπάθεια ταύτισής της με τα ξεροκέφαλα "αναρχικά" τους standards.
- 5) Η πρακτική θεωρία χαμογέλασε κι άγγιξε έτσι μια για πάντα τις καρδιές μας. Όμως κάποιοι στέκονται στο πέρασμα των τελευταίων χρόνων σαν χάνοι, αδυνατώντας να πιάσουν το ωραίο αυτό αστείο στην ώρα του, και εμμένοντας να φωτοτυπούν τις παλιές καλές γραπτές στιγμές της, προσπαθώντας να καλύψουν τη σύγχυση που'χουν στο κεφάλι

τους. Είναι αξιολύπητοι, όχι επειδή δεν μπορούν να τρέξουν προς τα μπρος, αλλά επειδή είναι ανήμποροι να κάνουν έστω και το παραμικρό βήμα.

- 6) Κι αυτή η ανημποριά τους φαίνεται ξεκάθαρα απ' το γεγονός πως νομίζουν ότι η πρακτική θεωρία κολλάει περισσότερο με το πάθος του εγκεφάλου τους και όχι ότι αυτή αποτελεί τον εγκέφαλο του πάθους μας που χαράσσει τα μονοπάτια απ' τα οποία διαβαίνουν οι πρακτικές μας, με απώτερο στόχο οι τελευταίες να εξακτινωθούν μέσα στο κοινωνικό σώμα και μέρος του να τις οικειοποιηθεί.

7) Ακριβώς εδώ βρίσκεται και το κρίσιμο ζήτημα του επανακαθορισμού της πορείας πλεύσης της πρακτικής θεωρίας, της διεύρυνσης της κοινωνικής ανυπακοής, της επέκτασης της επαναστατικής βίας και της αποτελεσματικότητάς της, της γενικευμένης απελευθέρωσης του κοινωνικού χωρο-χρόνου.

- 8) Κι ως προσπαθήσουν όλοι αυτοί να ερμηνεύσουν όπως νομίζουν όλα όσα ουσιαστικά υποβόσκουν πίσω απ' την εμφανή Επαρσι των παρακάτω γραμμών: "Η ανακολουθία θα σταματήσει. Δεν θα υπάρχουν χαμένα χρόνια. Το σχέδιο δεν άλλαξε ούτε αναιρέθηκε. Το υποστηρίζουμε αταλάντευτα και είμαστε εδώ θυμούμενοι τον Αρτώ - "ο ισόβιος πόλεμος δικαιολογεί μια ειρήνη πρόσκαιρη" - για να ξεκινήσουμε μ' ένα ακόμα πιο συνεκτικό σχέδιο για μια πιο ουσιαστική παρέμβαση, για μια πιο ορμητική επίθεση".

Κόβω δεξιά και πέφτω πάνω στην ανάπλαση της Πλατείας, έχοντας στο μυαλό μου την έκτρωση της άνοιξης στη μεγαλούπολη.

5 Παίρνω την ανηφόρα και πέφτω σε μια πορεία εθνικής ομοψυχίας, για τον Οτσαλάν ή για το Κόσοβο δεν θυμάμαι, τσιτάροντας τα νεύρα μου στη θέα των αριστεριστών.

Στρίβω αριστερά κι αντικρίζω τα φοιτητικά καμώματα κι όλους αυτούς που ασχολούνται με τα κοινά επειδή τυχαίνουν να' ναι φοιτητάριοι και τρώνε το μυαλό μου οι αναμνήσεις όλων εκείνων των καλών γνωστών που χάθηκαν κι η αηδία που μου προκαλούν όλοι εκείνοι οι χαμένοι που γνωρίζω.

Πιάνω μια κεντρική λεωφόρο και το αρνητικό φουσκώνει μέσα μου σκεπτόμενος πως τίποτα δεν αξίζει να μείνει όρθιο απ' όσα βλέπω γύρω.

Περπατάω σταθερά έχοντας βάλει βαθιά μέσ' το κεφάλι μου τον
υπόγειο ρόλο των εργατών του αρνητικού, όλων εκείνων που έχουν
καταλάβει πως η ζωή δεν είναι παρά μια τυχαία κουτουλιά ενός
σπέρματος του πατέρα στο ωάριο της μάνας, πως η ζωή δεν έχει
κανένα νόημα, γιατί δεν έχει και καμιά αιτία ύπαρξης, έχοντας
βιώσει στο κάθε τους κύτταρο την κατάρρα που θα τους κατατρέχει
ως το τέλος, να ζουν σ' έναν κόσμο που τους χαλάει πολύ, μα πα
υπάρχει πάντα ο πόλεμος ενάντια σ' αυτήν την κατάρρα, ο
αδυσώπητος πόλεμος μ' αυτήν την κατάρρα, και ότι ΟΛΑ ΕΔΩ
ΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ.

that's life

ομώνυμο βιβλίο του Ward Churchill "Pacifism as Pathology". Πρωτοδημοσιεύθηκε στην περιοδική έκδοση Issues in Radical Therapy (vol.12#s, 1 and 2, 1986). Το βιβλίο αυτό αναφέρεται σε δύο κύρια ζητήματα. Το πρώτο ζήτημα έχει να κάνει με την αποτυχία του βορειοαμερικανικού ειρηνιστικού κινήματος στο να δημιουργήσει οποιαδήποτε μορφή "επαναστατικής" αλλαγής στην αμερικανική πολιτική, καθώς και με την παγκόσμια καταπιεστική λειτουργία του καπιταλισμού. Δεύτερον, προσπαθεί να κάνει τους μη βίαιους ακτιβιστές να κατανοήσουν γιατί οι καταπιεσμένοι διαλέγουν το δρόμο της βίαιης αντίστασης, αλλά επίσης και το ότι είναι αδύνατο να πετύχουν οποιαδήποτε σοβαρή κοινωνική αλλαγή με τον τρόπο που δρουν.

Όσα αναφέρονται στο κείμενο αυτό, αν και προκύπτουν από τις συνθήκες που επικρατούν στη βορειοαμερικανική πραγματικότητα, φέρνουν στο μυαλό μας τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει το σύνολο σχεδόν της εδώ Αριστεράς το ζήτημα της βίας στην υπόθεση του κοινωνικού πολέμου. Απ' τις απαρχές της Μεταπολίτευσης, ο στρατηγικός σχεδιασμός της ελλαδικής Αριστεράς φροντίζει να πάει πάντοτε σύμφωνα με τις νόρμες της αστικής δημοκρατίας, αναπτύσσοντας μια επιχειρηματολογία στη βάση του "νόμιμου" ή του "παράνομου" χαρακτήρα των ενεργειών των κρατικών

7 κατασταλτικών μηχανισμών και αποφεύγοντας να παίρνει την ευθύνη δημόσια για την παραμικρή συμμετοχή της σε βίαιες ενέργειες -όταν βλέπει ότι δεν μπορεί να κάνει αλλιώς- ρίχνοντας πάντα το βάρος στην αστυνομία και τους "προβοκάτορες" της (π.χ. βλέπε τη στάση του NAP στα επεισόδια έξω απ'τα εξεταστικά κέντρα του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ τον Ιούνιο του '98).

ΠΑΣΙΦΙΣΜΟΣ
ΩΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Στη Σφαίρα Του Κομφορμισμού

Μην μου μιλάς για επανάσταση αν δεν είσαι έτοιμος να τραφείς με ποντίκια...

The Last Poets, 1972.

Ανεξάρτητα από τις αδυναμίες του ειρηνισμού ως μεθοδολογικής προσέγγισης της επανάστασης, δεν υπάρχει τίποτα εγγενές στα βασικά του κίνητρα που να εμποδίζει τους αληθινούς υποστηρικτές του να δοκιμάσουν την εμπειρία του επαναστατικού ήθους. Το συναισθηματικό περιεχόμενο της αρχής της μη βίας ισοδυναμεί με μια απόλυτη άρνηση των περισσότερων, αν όχι όλων, όσων πρεσβεύει η παρούσα κοινωνική τάξη—είναι μια ειλικρινά επαναστατική προοπτική. Το ζήτημα δεν είναι τα κίνητρα των αληθινών ειρηνιστών, αλλά αντίθετα η φύση μιας στρατηγικής με την οποία μπορεί να κερδηθεί η επανάσταση, με τις ελάχιστες θυσίες.

Κάτι τέτοιο προϋποθέτει ότι η θυσία γίνεται από όλους τους ενδιαφερόμενους. Είναι σχετικά εύκολο να διαχωριστεί η ήρα από το σιτάρι μεταξύ των υπερασπιστών της “μη βίαιης αντιπαράθεσης”. Ενώ η βασική προϋπόθεση του ειρηνισμού αποκλείει οποιαδήποτε εμπλοκή σε βίαιες ενέργειες εναντίον άλλων, ακόμη και σε περιπτώσεις αυτοάμυνας, δεν εμποδίζει τους οπαδούς του από το να υφίστανται φυσική τιμωρία στην επιδίωξη κοινωνικής δικαιοσύνης. Με άλλα λόγια, δεν υπάρχει κάποιο δογματικό στοιχείο που να εξαιρεί τους αληθινούς ειρηνιστές από το να αναλαμβάνουν αληθινά ρίσκα.

Και πράγματι παίρνουν ρίσκα. Τουλάχιστον από την εποχή των πρώτων Χριστιανών και μετά, οι θρησκευόμενοι ειρηνιστές θυσιάστηκαν υπερασπίζοντας τα πιστεύω τους ενάντια στην

ένοπλη ισχύ όσων εκείνοι θεωρούσαν άδικους. Οι οπαδοί του Γκάντι πέθαιναν κατά χιλιάδες, χωρίς να φέρουν αντίσταση όταν τους χτυπούσαν κατά μάζες, και υπερφόρτωσαν το ποινικό σύστημα της Ινδίας στην προσπάθειά τους να δώσουν τέλος στην Βρετανική εξουσία. Οι οργανωτές του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ επέδειξαν εκπληκτικό θάρρος όταν αντιμετώπιζαν τους ρατσιστές μπράβους του Νότου, και πολλοί πλήρωσαν με την ζωή τους στα σκοτεινά στενά των πόλεων.

Ένας άλλος τύπος ειρηνιστικής δράσης που έγινε σύμβολο του μη βίαιου αντιπολεμικού κινήματος ήταν εκείνος ενός Βουδιστή μοναχού, του Τις Κουάνγκ Ντουκ, που θυσίασε τον εαυτό του σ' έναν δρόμο της Σαϊγκόν, στις 11 Ιουνίου 1963. Η διαμαρτυρία του Ντουκ ενάντια στην όλο και αυξανόμενη ανάμειξη των Ηνωμένων Πολιτειών στην χώρα του ακολουθήθηκε γρήγορα από παρόμοιες ενέργειες άλλων Βιετναμέζων βουδιστών μοναχών και, στις 2 Νοεμβρίου 1965, από έναν αμερικανό κουέκκερ, τον Νόρμαν Μόρρισον, ο οποίος αυτοπυρπολήθηκε μπροστά στο Πεντάγωνο σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αυξανόμενη στρατιωτική εμπλοκή των Η.Π.Α. στην Ινδοκίνα. Οποιαδήποτε στρατηγική αξία κι αν αποδώσει κανείς στις ενέργειες του Μόρρισον και των Βουδιστών—και πρέπει να αναγνωριστεί ότι η πίεση των ΗΠΑ εναντίον του Βιετνάμ αυξήθηκε δραστικά μόλις άρχισαν οι αυτοπυρπολισμοί, ενώ η δύναμη των Αμερικανικών στρατευμάτων που στάθμευαν στην Νοτιοανατολική Ασία αυξήθηκε, από 125.000 περίπου την εποχή που αυτοκτόνησε ο Μόρρισον, σε 525.000 μόλις δύο χρόνια αργότερα—ήσαν αναμφίβολα άνθρωποι με κουράγιο, απόλυτα πρόθυμοι να αντιμετωπίσουν

την πλήρη βεβαιότητα του πιο βασανιστικού θανάτου, στην επιδίωξη των δεδηλωμένων ιδανικών τους. Παρότι η αποτελεσματικότητα των ενεργειών τους αποτελεί ανοιχτό ζήτημα, οπωσδήποτε δεν αποτελούν τέτοιο ζήτημα το κουράγιο και η ακεραιότητα τους.

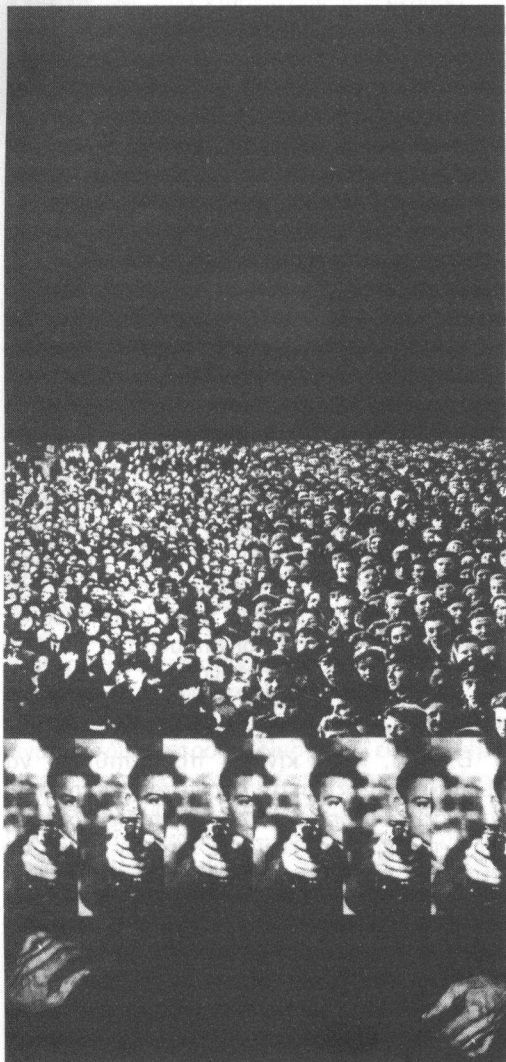
Σε μια λιγότερο αυστηρή εκδοχή, υπάρχουν πολλά παραδείγματα Αμερικανών ειρηνιστών που έθεσαν τους εαυτούς τους μπροστά στην γραμμή της αντιπαράθεσης για τα πιστεύω τους. Η περίπτωση των αδελφών Μπέριγκαν, του Φίλιπ και του Ντάνιελ, είναι η χαρακτηριστικότερη, όπως και κάποιων άλλων οι οποίοι ανέλαβαν άμεση δράση ενάντια στο Επιλεκτικό Σύστημα Στράτευσης κι εναντίον συγκεκριμένων αμερικανικών στρατιωτικών στόχων, στα τέλη της δεκαετίας του '60 και στις αρχές της δεκαετίας του '70. Οι Μάρτυρες της Ειρήνης μπήκαν ανάμεσα στους χρηματοδοτούμενους από την CIA Κόντρας και τα απειλούμενα θύματά τους, στη συνοριακή γραμμή Νικαράγουας-Ονδούρας, στην διάρκεια της δεκαετίας του '80. Είναι γνωστό ότι μέλη της Greenpeace, της Earth First! και των Φίλων της Γης έθεσαν σε σοβαρό κίνδυνο την σωματική τους ακεραιότητα υπερασπιζόμενοι ένα σύνολο περιβαλλοντικών θεμάτων.

Ο κατάλογος των συνεπών ειρηνιστών που αυτοθυσιάστηκαν θα μπορούσε αναμφίβολα να επεκταθεί και ανεξάρτητα από το εάν οι πράξεις τους υπήρξαν μάταιες ή όχι, αυτοί οι άνθρωποι είναι αξιοθαύμαστοι. Δυστυχώς, οι άνθρωποι αυτοί αποτελούν την εξαίρεση, μάλλον, παρά τον κανόνα στην εκδήλωση του ειρηνισμού στην Ηνωμένες Πολιτείες. Για κάθε παράδειγμα σοβαρής ειρηνιστικής δράσης που πηγάζει από την κανονιστική μάζα των αμερικανικών μη βίαιων κινημάτων από το 1965, μπορεί κανείς να

αντιπαραθέσει δεκάδες αντίθετα παραδείγματα, στα οποία απέναντι στα ιδανικά της δράσης και της αυτοθυσίας επιδεικνύεται φαρισαϊσμός.

Το κεντρικό ερώτημα σε σχέση με την ανάδυση και διατήρηση της μη βίας ως του αντιπολιτευτικού θεμελίου του αμερικανικού ακτιβισμού δεν έτυχε μιας γνήσιας ειρηνιστικής διατύπωσης του τύπου: "Πώς μπορούμε να σφυρηλατήσουμε μια επαναστατική πολιτική, μέσα στην οποία να αποφεύγεται η άσκηση βίας σε άλλους;". Αντίθετα, το κυρίαρχο ερώτημα έχει την εξής μορφή: "Σε τι είδους πολιτική θα έπρεπε να εμπλακώ που θα μου επιτρέψει τόσο να τοποθετηθώ ως προοδευτικός όσο και να αποφύγω πιθανή βλάβη του εαυτού μου;". Έτσι, τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του ειρηνισμού έχουν αλλοιωθεί ώστε να καθιερώνουν μια "πολιτική στη σφαίρα του κορφορμισμού" που όχι μόνο είναι παρόμοια με ό,τι ο Μπετλχάιμ ονόμασε "φιλοσοφία της ομαλής επιχειρηματικής δραστηριότητας" και απαλλαγμένη από ενδεχόμενους κινδύνους για τους υποστηρικτές της, αλλά και έχοντας απογυμνώσει τον πραγματικό ειρηνιστικό ακτιβισμό –της μορφής που ασκήθηκε από το κίνημα του Γκάντι, τους Berrigans και τον Norman Morrison– από οποιοδήποτε επαναστατικό περιεχόμενο, παραμένει απομονωμένη και υποβαθμισμένη στις Ηνωμένες Πολιτείες, ακόμα και μεταξύ των αυτοαποκαλούμενων υποστηρικτών της.

Μια τέτοια κατάσταση, ανεξάρτητα από την οποιαδήποτε περιορισμένη ωφελιμότητα που μπορεί να έχουν οι ειρηνιστικές τακτικές, απουσία άλλων και παράλληλων μορφών αγώνα, πρέπει να εγκαταληφθεί ως μέθοδος κοινωνικού μετασχηματισμού. Εντούτοις, η ιστορία της αμερικανικής Αριστεράς κατά την τελευταία δεκαετία

δείχνει ξεκάθαρα ότι, όσο περισσότερο παραπλανητική είναι η ουσία που ενσωματώνει η “ειρηνιστική πρακτική”, τόσο πιο ηχηρή είναι η επιμονή των υποστηρικτών της ότι η μη βία είναι ο ΜΟΝΟΣ τρόπος δράσης “κατάλληλος κι αποδεκτός μέσα στα πλαίσια της Βόρειας Αμερικής”, και τόσο εντονότερες είναι οι προσπάθειες εξωστρακισμού ή καταστολής αποκλεινουσών ενεργειών. Αυτή η στρατηγική ηγεμονία των υπερασπιστών αυτών των τακτικών επιλογών κατάφερε να καταπνίξει το οποιοδήποτε επαναστατικό δυναμικό που μπορεί να ειπωθεί ότι υπάρχει στην σύγχρονη Αμερική.

Μήπως τα συμπεράσματα αυτά είναι πολύ σκληρά; Δεν έχει κάποιος παρά να πάρει μέρος σε μια μαζική διαδήλωση (δήθεν εναντίον της κρατικής πολιτικής) σε οποιαδήποτε πόλη των ΗΠΑ, για να πάρει την απάντηση. Μπορεί κανείς να δει εκατοντάδες, μερικές φορές χιλιάδες ανθρώπους μαζεμένους με κόσμιο τρόπο, να ακούν επιλεγμένους ομιλητές, να ζητούν να τερματιστεί η τάδε ή η δείνα κρατική πολιτική, κουβαλώντας πλακάτ που “απαιτούν” το ίδιο πράγμα, να καλωσορίζουν τραγουδιστές που δηλώνουν με λυρικό τρόπο τα δίκαια των διαδηλωτών καθώς και την υποχρέωση των διαφόρων θυμάτων που παρευρίσκονται να “αμυνθούν” και—τυπικά—η όλη συγκέντρωση διαλύεται με προτροπές προς τους συγκεντρωμένους να “συνεχίσουν να εργάζονται” πάνω στο ζήτημα και, με ευγενικές παρακκλήσεις, να υπογράψουν μια έκκληση και/ή να γράψουν γράμματα στους βουλευτές ζητώντας τους να εγκαταλείψουν πρωτοβουλίες που τους θίγουν.

Σ’ ολόκληρη τη διάρκεια της εκδήλωσης, θα παρατηρήσετε ότι το κράτος αντιπροσωπεύεται από ένστολους αστυνομικούς σε διακριτική

απόσταση, χωρίς να επεμβαίνουν στις δραστηριότητες. Και γιατί να επέμβουν άλλωστε; Οι οργανωτές της εκδήλωσης θα έχουν προμηθευτεί, μέσω "κατάλληλων οδών", άδειες *τις οποίες απαιτεί το κράτος*, καθώς και οδηγίες για το που τους επιτρέπεται να συγκεντρωθούν, για πόσο θα τους επιτραπεί να συγκεντρωθούν και, σε περίπτωση που γίνει κάποια πορεία, ποια διαδρομή θα τους επιτραπεί να ακολουθήσουν.

Γύρω από τη μεγάλη μάζα των διαδηλωτών, μπορείτε να δείτε και άλλους, μιαν ελίτ. Φορώντας πράσινα (ή λευκά ή γαλάζια) περιβραχιόνια, σκοπός τους είναι να διασφαλίσουν ότι οι διαδηλωτές παραμένουν "υπεύθυνοι" και δεν παρεκκλίνουν από το σχέδιο διαμαρτυρίας που έχει εγκριθεί από το κράτος. Μεμονωμένα άτομα ή ομάδες που επιχειρούν να απομακρυνθούν από το κύριο σώμα μπαίνοντας σε περιοχές στις οποίες το κράτος έχει απαγορεύσει την πρόσβαση (ή να προβούν σε οποιαδήποτε άλλη ανάρμοστη δραστηριότητα) αποτρέπονται από αυτούς τους "σερίφηδες" με τα περιβραχιόνια που ισχυρίζονται –δείχνοντας προς τους αστυνομικούς που βρίσκονται εκεί δίπλα– ότι η "πρόκληση ταραχών" θα "προβοκάρει μια ήδη τεταμένη κατάσταση" και "θα προκαλέσει βία", και έτσι "αποξενώνει εκείνους που προσπαθούμε να επηρεάσουμε".

Σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή, η σύγκλιση συμφερόντων μεταξύ του κράτους και του μαζικού μη βίαιου κινήματος δεν θα μπορούσε να είναι πιο σαφής. Ο ρόλος της αστυνομίας, της οποίας ο σκοπός είναι η υποστήριξη της κρατικής πολιτικής ελαχιστοποιώντας τη διατάραξη των διαδικασιών της, θα έπρεπε να βρίσκεται σε κατάσταση φυσικής σύγκρουσης με τον ρόλο ενός κινήματος που σκοπό έχει την αμφισβήτηση της πολιτικής αυτής και, στην

πραγματικότητα, τον μετασχηματισμό του ίδιου του κράτους. Εντούτοις, κατά τρόπο διεστραμμένο, η αστυνομία εξυπηρετεί σαν απλή εφεδρεία (ή υποστήριξη) της αυτο-αστυνόμευσης (που τώρα ευφημιστικά αποκαλείται "διατήρηση της ειρήνης", αντί του πιο ακριβούς "αστυνόμευση") από τα ίδια τα μέλη της αντιπολίτευσης. Και οι δυο πλευρές της "αντιπαράθεσης" συμφωνούν ότι η ομαλή κρατική λειτουργία δεν πρέπει να διαταραχτεί, τουλάχιστον δεν πρέπει να διαταραχτεί σοβαρά.

Όλ' αυτά είναι μέσα στο γράμμα και το πνεύμα των μορφών εκλεπτυσμένης αυτοσυγκράτησης που εμφανίζονται ως αναπόσπαστη όψη της τελικής φάσης της αστικής δημοκρατίας. Ταιριάζει γάντι με περισσότερο κοινότοπες μεθόδους, όπως την εκλογική διαδικασία, και έχει χρησιμοποιηθεί από το κράτος ως καινοτόμο μέσο διεξαγωγής δημοσκοπήσεων, που περισσότερο κρύβει παρά εξαφανίζει τις αντιτιθέμενες πολιτικές. Ακόμη και η συνθηματολογία του κινήματος το επιβεβαιώνει αυτό, από καιρό σε καιρό, όπως τότε που οι Σπουδαστές Για Μια Δημοκρατική Κοινωνία επινόησαν το σύνθημα της εναλλακτικής προς τις εκλογές λύσης: "Ψηφίστε με το πόδι, ψηφίστε στο δρόμο".

Βέβαια, κάθε κίνημα που επιθυμεί να προβάλει μια αξιόπιστη εικόνα του εαυτού του, σαν κάτι που δεν είναι απλά μια διευκόλυνση προς την κρατική εξουσία, πρέπει τελικά να καταθέσει τα "αγωνιστικά" αντιπολιτευτικά διαπιστευτήριά του μέσω των ΜΜΕ, με ένα τρόπο πιο δυναμικό από τις ρητορικές ομιλίες και τα αγενή πανώ των συλλαλητηρίων. Εδώ, η καθιερωμένη από τον χρόνο ειρηνιστική ιδέα της "πολιτικής ανυπακοής" διαστρέφεται για μια ακόμη φορά από τους πιστούς της μη βίας στην

Αμερική. Αντί να επιδιώκουν την μέθοδο του Γκάντι (ή, σε ακόμη μικρότερο βαθμό, του Κινγκ) στην χρήση παθητικής αντίστασης για να παραλύσουν στην κυριολεξία τη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού—ανεξάρτητα από το κόστος για εκείνους που προβαίνουν σε τέτοιες μορφές αντίστασης—το αμερικάνικο κίνημα της μη βίας όλο και συχνότερα επιλέγει τις “συμβολικές πράξεις”.

Το επίκεντρο τέτοιων πράξεων συνήθως είναι οι συλλήψεις, είτε κάποιας συμβολικής φυσιογνωμίας του κινήματος (ή μιας μικρής επιλεγμένης ομάδας τέτοιων φυσιογνωμιών), ή κάποιου είδους μαζική σύλληψη. Στη δεύτερη περίπτωση, παρέχονται γενικά “οδηγίες συμπεριφοράς κατά τη σύλληψη”—και πρόσφατα “απαιτούνται” από τους οργανωτές του κινήματος—από τους ίδιους “σερίφηδες” που αργότερα θα διασφαλίζουν ότι οι αστυνομικές μονάδες ελέγχου του πλήθους δεν θα έχουν και πολύ δουλειά να κάνουν. Αυτό συμβαίνει για να διασφαλιστεί ότι “κανένας δεν θα τραυματιστεί” κατά την διάρκεια της σύλληψής του, και ότι η αστυνομία δεν αποπροσανατολίζεται από αποδιοργανωμένες διαδικασίες σύλληψης.

Το γεγονός που ενεργοποιεί τις συλλήψεις είναι συνήθως προσχεδιασμένο, εκ των προτέρων ευρέως κοινοποιημένο και, πιο συχνά απ’ ό,τι όχι, στην κυριολεξία από κοινού συντονιζόμενο με την αστυνομία —συχνά συμπεριλαμβανομένων και εκπλήσεων από τους οργανωτές για τις συλλήψεις που πιθανόν να γίνουν. Γενικά μιλώντας, τέτοιες “ακραίες ενέργειες” προγραμματίζονται να συμπέσουν με μεγαλύτερης κλίμακας ειρηνικές συγκεντρώσεις, έτσι ώστε ένα σημαντικό “αφοσιωμένο” κοινό (μαζί με τα ΜΜΕ, ελπίζουμε) θα είναι διαθέσιμο να χειροκροτήσει

το θάρρος και την θυσία όσων συλληφθούν. Οι περισσότεροι από το κοινό, βέβαια, θα έχουν σκεφτεί διάφορους λόγους για τους οποίους δεν είναι διατεθειμένοι οι ίδιοι να “φτάσουν τόσο μακριά” και να συλληφθούν. Η συγκεκριμένη μορφή δράσης που είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να επιστεύσει τις συλλήψεις συνήθως ενέχει ένα από τα ακόλουθα: (α)καθιστική διαμαρτυρία σε απαγορευμένες περιοχές και άρνηση να τις εγκαταλείψουν όταν διαταχθούν, (β)παραβίαση ενός φανταστικού ορίου που σχεδιάστηκε στο έδαφος από την αστυνομία, (γ)άρνηση διάλυσης της συγκέντρωσης την συμφωνημένη ώρα, ή (δ)μπλοκάρισμα των θυρών ενός δημόσιου κτηρίου. Όταν τα πράγματα πάρουν σοβαρή τροπή, εκείνοι που επιζητούν την σύλληψη ίσως χύσουν αίμα (πραγματικό ή υποκατάστατο) πάνω σε κάτι με “συμβολική αξία”.

Είναι κανόνες οι συλληφθέντες να είναι εξαιρετικά συνεργάσιμοι, οδηγούνται πειθήνια από την αστυνομία στα περιπολικά ή τις κλούβες. Σε ιδιαίτερα “αγωνιστικές” στιγμές, οι συλληφθέντες “παραλύουν”, αναγκάζοντας τους αστυνομικούς να τους μεταφέρουν στα χέρια ως τις κλούβες (όλα αυτά τα παρακολουθούν εθελοντές δικηγόροι, που βρίσκονται εκεί για να διασφαλίσουν ότι δεν εκδηλώνεται “αστυνομική βία”, σπρωξίματα, ξεαναγκασμοί ή πτώσεις συλληφθέντων). Σε κάθε περίπτωση, οι συλληφθέντες κάθονται ήσυχα στις κλούβες—ή τραγουδάνε τραγούδια που αρμόζουν στην περίπτωση—καθώς τους πάνε για εξακριβωση. Οι συνήθεις κατηγορίες που τους αποδίδονται είναι παραμονή σε απαγορευμένο χώρο, διατάραξη οικιακής ειρήνης. Σε σοβαρές περιπτώσεις, η κατηγορίες μπορεί να εξελιχθούν σε πρόκληση κακόβουλων πράξεων ή ακόμα

φθορά κρατικής περιουσίας. Σε κάθε περίπτωση, εκτός εξαιρετικών περιστάσεων, θα οριστεί τακτική δικάσιμος για όλους, θα απελευθερωθούν με προσωπική ευθύνη προς το δικαστήριο ή με μια μικρή χρηματική εγγύηση, και θα είναι στην ώρα τους στο σπίτι τους για να δουν τα κατορθώματά τους στις ειδήσεις.

Στην σπάνια περίπτωση που δεν απαλλαγούν από τις κατηγορίες πριν την τακτική δίκη (το κράτος ανταποκρίνεται στις συμβολικές πράξεις διεξάγοντας πολλές επιλεκτικές συμβολικές διώξεις), ο συλληφθείς θα εμφανιστεί την ορισμένη ημερομηνία σε μια αίθουσα που θυμίζει δικαστήριο τροχαίων παραβάσεων όπου θα του επιτραπεί να δηλώσει ένοχος, να πληρώσει ένα ελάχιστο χρηματικό πρόστιμο και να επιστρέψει στο σπίτι του. Όσοι έχουν συλληφθεί και κατά το παρελθόν θα "καταδικαστούν" στην καταβολή ενός λίγο μεγαλύτερου χρηματικού προστίμου (το οποίο, βέβαια, θα καταλήξει στα ταμεία του κράτους, υποστηρίζοντας οικονομικά την πολιτική που οι συλληφθέντες δήθεν αρνούνται) ή ακόμη και να εκτελέσουν έναν συγκεκριμένο αριθμό "ωρών δημόσιου έργου" (προώθηση των σχέσεων μεταξύ της αστυνομίας και της κοινότητας, για παράδειγμα). Είναι σχεδόν ανήκουστο συλληφθέντες να καταδικάζονται σε φυλάκιση για τον απλό λόγο ότι, οι περισσότερες φυλακές είναι ήδη υπερπλήρεις με άτομα δίχως ιδιαίτερες ηθικές αρχές, οι περισσότεροι εκ των οποίων είναι μη ειρηνιστές, και πολλοί από αυτούς έχουν προκαλέσει την δυσαρέσκεια του κράτους σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι το κίνημα της μη βίας, που ισχυρίζεται ότι αναζητά την ριζοσπαστική μεταβολή του ίδιου του κράτους.

Για τους συλληφθέντες που επιλέγουν να δηλώσουν ότι δεν είναι ένοχοι των κατηγοριών

που οι ίδιοι, στην κυριολεξία, φρόντισαν να τους αποδοθούν, θα οριστεί μια δίκη σε δεύτερο βαθμό. Έτσι, θα προσθέσουν ένα ακόμη συμβολικό πλεονέκτημα, ασκώντας το δικαίωμά τους να εξηγήσουν γιατί έκαναν ό,τι έκαναν ενώπιον ενός δικαστή και ενός σώματος ενόρκων. Μπορούν, έτσι, να ισχυριστούν με ανώτερο ύψος ότι είναι το κράτος, κι όχι οι ίδιοι, ο εγκληματίας. Έχοντας ασκήσει το δικαίωμά τους, θα καταδικαστούν γενικά στο ίδιο ακριβώς πρόστιμο που θα πλήρωναν αν είχαν αποδεχτεί την ενοχή τους (συν τα δικαστικά έξοδα), και να πάνε σπίτι τους. Λίγοι θα καταδικαστούν σε μία ή δύο ημέρες φυλάκισης ως κίνητρο για να μην σπαταλούν τον χρόνο του δικαστηρίου με τέτοια πταίσματα στο μέλλον. Ακόμη πιο λίγοι θα αρνηθούν να πληρώσουν οποιαδήποτε επιβληθέν χρηματικό πρόστιμο, και θα πάνε για περίπου τριάντα μέρες στην φυλακή (συνήθως αποφυλακίζονται μετά από παροχή εργασίας). Μερικοί από όσους μένουν στην φυλακή θα γράψουν “γράμματα από την φυλακή”, κατά την διάρκεια του ολιγοήμερου εγκλεισμού τους, υπογραμμίζοντας την έννοια της συμβολικής (αντί, της κυριολεκτικής) αυτοθυσίας τους την οποία επιζητούσαν.

Η επιτόλαιη φύση αυτού του επιπέδου δραστηριότητας δεν έρχεται στο φως έως ότου αντιπαρατεθεί με τις μορφές κρατικής δραστηριότητας τις οποίες το κίνημα της μη βίας ισχυρίζεται ότι “εξετάζει”. Ένα μικρό δείγμα σημαντικών ζητημάτων που απηύθυνε η αμερικανική αντιπολίτευση από το 1965 είναι αρκετό για να δοθεί μια εικόνα: η κλιμάκωση του πολέμου στην Νοτιοανατολική Ασία σε επίπεδα όπου χάθηκαν περισσότερα από ένα εκατομμύριο ανθρώπινες ζωές, ο ανηλεής βομβαρδισμός του Βιετνάμ (ένα ή δύο εκατομμύρια νεκροί), η επέκταση του

πολέμου στο Βιετνάμ σε ολόκληρη την Ινδοκίνα (που κόστισε περίπου δύο με τρία επιπλέον εκατομμύρια ζωές, εάν υπολογιστεί η σκόπιμη καταστροφή των καλλιεργήσιμων εδαφών και η επακόλουθη λιμοκτονία του πληθυσμού της Καμπότζης), η υποστήριξη από τις ΗΠΑ της δικτατορίας του Πινοςέτ στη Χιλή (τουλάχιστον 10.000 νεκροί), η υποστήριξη της ολιγαρχίας στο Σαλβαδόρ από τις ΗΠΑ (50.000 νεκροί, τουλάχιστον), η υποστήριξη από τις ΗΠΑ της χούντας στη Γουατεμάλα (200.000 περίπου νεκροί από το 1954), και οι ενέργειες αποσταθεροποίησης της κυβέρνησης της Νικαράγουα (τουλάχιστον 20.000 νεκροί). Ένας άλλος, πολύ ευρύτερος κατάλογος εγκληματικών παρεμβάσεων κι ενεργειών, δεν έχει καν τεθεί ως ζήτημα από κανέναν.

Την ώρα που το κόστος σε ανθρωπίνες ζωές των συνηθισμένων αμερικανικών “επιχειρηματικών δραστηριοτήτων” έχει λάβει επταψήφια αριθμητική μορφή, η μη βίαη “αντιπολίτευση” στις ΗΠΑ δεν έχει μόνο περιορίσει την τακτική της σχεδόν αποκλειστικά στο συμβολικό επίπεδο, όπως σημειώθηκε πιο πάνω, αλλά και έχει ενεργά προσπαθήσει να αποτρέψει άλλους να πάνε μακρύτερα. Οι μέθοδοι προς αυτό τον σκοπό περιορίζονται γενικά στον προμελετημένο στιγματισμό, απομόνωση κι ελαχιστοποίηση των άλλων δυνατοτήτων—σαν μέσο εξουδετέρωσης, ή τουλάχιστον περιστολής τους—αν και κατά καιρούς φαίνεται να προχωρούν συνεργασίες με άλλες κρατικές προσπάθειες μέσα στην χώρα για την πλήρη εξάλειψή τους.

Η πιο συνήθης αντιμετώπιση είναι μια επίμονη *a priori* απόρριψη οποιουδήποτε προσώπου ή ομάδας που επιχειρεί να κινηθεί πέρα από τις συμβολικές ενέργειες επειδή “εγκαταλείπουν το γνήσιο πνεύμα (της Βορειοαμερικανικής αντιπο-

λίτευσης) κι ακολουθούν το αντιπαραγωγικό μονοπάτι της μικρής κλίμακας βίας, τώρα, και της οργάνωσης σοβαρού ένοπλου αγώνα, αργότερα". Αυτό συνοδεύεται επίμονα με προσπάθειες μείωσης της σπουδαιότητας εκείνων των ενεργειών που στοχεύουν σε συγκεκριμένες παρά σε συμβολικές προσπάθειες, γεγονός που συνοψίζεται στην ερώτηση την οποία έθεσε ο Σαμ Μπράουν, ένας βασικός οργανωτής του Μορατόριου του Νοεμβρίου 1969 περί Λήξης του Πολέμου στο Βιετνάμ (όταν περίπου 5000 άνθρωποι αποδεσμεύθηκαν από ένα προσεκτικά σχεδιασμένο πρόγραμμα παθητικών εκδηλώσεων): "Τι είναι πιο σημαντικό, ότι ένα τσούρμο τιποτένιων ανθρώπων κατηγόρησε το Υπουργείο Δικαιοσύνης, ή ότι 500.000 άνθρωποι βρέθηκαν στον ίδιο τόπο, την ίδια στιγμή και τραγούδισαν;".

Οι οργανωτές του Μορατόριου θεώρησαν ως "βία" όχι μόνο την καταστροφή περιουσιών και την συμπλοκή του κόσμου με την αστυνομία, αλλά επίσης και την οποιαδήποτε τάση για αξιοποίηση του τεράστιου αριθμού των συγκεντρωμένων με οποιονδήποτε τρόπο που θα μπορούσε να έρθει σε απτή ρήξη με την ομαλή λειτουργία του κρατικού μηχανισμού στην αμερικανική πρωτεύουσα (π.χ. μη βίαιη πολιτική ανυπακοή, όπως το συστηματικό μπλοκάρισμα της κυκλοφορίας και τεράστιες καθιστικές διαμαρτυρίες).

Δεν προκαλεί έκπληξη ότι αυτή ακριβώς η νοοτροπία εκδηλώθηκε ακόμη καθαρότερα ενάμιση χρόνο αργότερα με το ανοιχτό μποϊκότάρισμα από την "υπεύθυνη ηγεσία" του πασιφισμού (κι από τους περισσότερους αφοσιωμένους οπαδούς του) της "Πρωτομαγιάτικης Διαδήλωσης" στην Ουάσινγκτον που οργάνωσε η Εκστρατεία Ειρήνης στην Ινδοκίνα.

Παρά το γεγονός ότι, κατά κάποιον τρόπο, ο πόλεμος κλιμακώθηκε (για παράδειγμα, αυξήθηκαν οι βομβαρδισμοί) μετά την μεγαλύτερη συμβολική διαδήλωση της αμερικανικής ιστορίας—το Μορατόριου συμμετείχε με περίπου ένα εκατομμύριο παθητικών διαδηλωτών, σε όλη τη χώρα—εξακολουθούσε να θεωρείται ότι η πρόθεση του οργανωτή της Πρωτομαγιάτικης Διαδήλωσης, Ρένυ Ντέιβις, "να δείξουμε στην κυβέρνηση ότι δεν θα μπορεί να ελέγχει για πολύ την κοινωνία της αν δεν δώσει τέλος στον πόλεμο τώρα!" πήγαινε "πολύ μακριά". Ειπώθηκε ότι, αν και το σχέδιο οργάνωσης της Πρωτομαγιάτικης Διαδήλωσης δεν καλούσε το ίδιο σε βίαιες πράξεις, η διατάραξη που προκάλεσε στην ομαλή επιχειρηματική δραστηριότητα σκόπευε πιθανόν στην "πρόκληση μιας βίαιης απάντησης από τους κρατούντες".

Ήταν αναμενόμενο ότι οι υπερασπιστές της μη βίας θα ένοιωθαν υποχρεωμένοι να εναντιωθούν σε αναδυόμενες τάσεις όπως του SDS Revolutionary Youth Movement, των Νεολαίων Ενώτια στον Πόλεμο και τον Ρατσισμό και των Γουέδερμεν. Κάνοντας εκκλήσεις για αποχή από τις συγκεντρώσεις "ανεύθυνων" οργανώσεων που προσπαθούν να δημιουργήσουν "κίνημα αντιπαράθεσης μεταξύ λευκών ριζοσπαστών", και έξυπνα επινοώντας υποτιμητικές φράσεις για να τις χαρακτηρίσει, η κυρίαρχη τάση της αντιπολίτευσης έκανε ό,τι μπορούσε για να αποθαρρύνει πιθανές θετικές εξελίξεις που προέρχονταν από τέτοιες μη πασιφιστικές οργανώσεις. Στο τέλος, οι ίδιες αυτές σπινταρισμένες οργανώσεις θεσμοποίησαν αυτή την επιβεβλημένη απομόνωση. Η απογοήτευσή τους από την αποτυχημένη προσπάθειά τους να σπάσουν την αδράνεια της

συμβολικής αντιπαράθεσης με το κατεστημένο μετασηματίστηκε σε μια “πολιτική της απόγνωσης”, βασισμένη μόνο σε βίαιες ενέργειες που διεξάγονται από ένα δίκτυο περιθωριακών μικρών ομάδων.

Ωστόσο, το πραγματικό ανάθεμα για τη μη βίαιη μάζα δεν προήλθε από αποσχιστικές ομάδες λευκών, σαν τους Γουέδερμεν. Αντίθετα προήλθε από έναν αγωνιστικό μαύρο εθνικισμό, ενσωματωμένο στο Κόμμα των Μαύρων Πανθήρες για Αυτοάμυνα. Σχεδόν μια δεκαετία μετά τις διακηρύξεις του περί “απόλυτης αλληλεγγύης” με τα απελευθερωτικά εγχειρήματα των μαύρων Αμερικανών, ο ειρηνισμός βρέθηκε αντιμέτωπος, κατά το τέλος της δεκαετίας του '60, με την εμφάνιση μιας συγκροτημένης οργάνωσης που συνέδεσε συνειδητά την καταπίεση της μαύρης κοινότητας με την εκμετάλλευση σ' ολόκληρο τον κόσμο, και *προγραμματικά* διεκδίκησε το ίδιο δικαίωμα για ένοπλη αυτοάμυνα, αναγνωρισμένη ως αρμόζουσα των απελευθερωτικών κινημάτων στο εξωτερικό.

Καθώς οι Πάνθηρες έδειχναν σημάδια σημαντικής προόδου, οργανωμένοι πρώτα στον τόπο τους (στο Oakland) και μετά πανεθνικά, το κράτος διέκρινε σ' αυτούς μια μεγαλύτερη απειλή από αυτήν που αποτελούσαν οι συνηθισμένες ολονυχτίες διαμαρτυρίας. Η αντίδρασή του ήταν ανάλογη, στοχεύοντας στην φυσική εξόντωση των Πανθήρων. Όταν οι πυρήνες του Κόμματος αντέδρασαν (όπως είχαν υποσχεθεί) αντιμετωπίζοντας την κατασταλτική βία με ένοπλη αντίσταση, ο κύριος όγκος των αφοσιωμένων στις αρχές του υποστηρικτών του εξανεμίστηκε. Αυτή η τρομακτική υποχώρηση γρήγορα απέκλεισε από το Κόμμα κάθε πιθανή διαπραγματευτική θέση ή αντιμετώπιση των τρομοκρατικών

δυνάμεων του κράτους και άφησε τα μέλη του εκτεθειμένα στη “χειρουργική καταστολή” των ειδικών αστυνομικών μονάδων.

Για να καλύψουν οι Πάνθηρες την απουσία αληθινά ειρηνιστικών αρχών—που απαιτούν από τα μέλη να μην το βάζουν στα πόδια για να γλιτώσουν αλλά, όπως έκαναν οι Ομολογητές της Ειρήνης, να παρεμβάλλουν τα κορμιά τους σαν μέσο για την αντιμετώπιση της βίας—έγινε της μόδας να λέγεται ότι οι Πάνθηρες ήσαν “το ίδιο κακοί όσο και οι μπάτσοι” επειδή είχαν καταφύγει στα όπλα... Αυτό το έπαθαν όταν “προκαλούσαν την βία”, αρνούμενοι στο κράτος το αδιαμφισβήτητο δικαίωμα να ασκεί ομαλά τη συνηθισμένη του επιχειρηματική δραστηριότητα σε βάρος των μαύρων αμερικανών, από την εποχή εγκαθίδρυσης της Δημοκρατίας.

Στην προσπάθεια ερμηνείας αυτού του είδους ανταπάντησης σε ομάδες όπως οι Πάνθηρες, οι Γουέδερμεν και άλλες που είχαν προσπαθήσει να πάνε πέρα από τις συμβολικές διαμαρτυρίες, είναι σημαντικό να δούμε πίσω από τα στερεότυπα που χρησιμοποιούνται συνήθως για να εξηγήσουν την αμερικανική πασιφιστική στάση. Σε σχέση με το ζήτημα ότι οι ομάδες σαν τους Πάνθηρες έστρεψαν την βία (του κράτους) εναντίον τους, χαρακτηριστική είναι η συναισθηματική κραυγή του Υρβ Κούρκι, ενός εξέχοντος οργανωτή του κινήματος άρνησης στρατολόγησης, στην διάρκεια του χειμώνα '69-70: “Η ιδέα του ένοπλου αγώνα ή της ένοπλης αυτοάμυνας ή όπως αλλιώς θέλετε πέστε το... που ασκούν οι Μαύροι Πάνθηρες, οι Γουέδερμεν και μερικές άλλες ομάδες είναι μια πολύ κακή εικόνα, κάτι πραγματικά επικίνδυνο για όλους μας. Εδώ δεν είναι Αλγερία ή Βιετνάμ. Εδώ είναι Ηνωμένες Πολιτείες. Αυτές οι ενέργειες δεν είναι μόνο αντι-

παραγωγικές επειδή αποξενώνουν ανθρώπους που κατά τα άλλα διάκεινται θετικά προς εμάς ... και οδηγούν σε τέτοιες καταστάσεις σαν κι αυτή που συνέβη στο Σικάγο... *αλλά μας βάζουν όλους σε κίνδυνο στρέφοντας την ίδια μορφή κατασταλτικής βίας εναντίον μας*" (η έμφαση δική μας).

Ακριβώς. Η φροντίδα να αποφυγείς πράξεις που ίσως "προκαλέσουν βία" δεν βασίζεται, λοιπόν, στην ελκρινή πεποίθηση ότι η βία μπορεί στ' αλήθεια να αποφευχθεί. Οι ειρηνιστές, όπως άλλωστε και οι μη ειρηνιστές, γνωρίζουν πολύ καλά ότι η βία υπάρχει *ήδη* ως αναπόσπαστο κομμάτι της εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής και δεν χρειάζεται καμία πρόκληση. Αυτό αποτελεί τη βάση του δόγματός τους. Το ζητούμενο επομένως δεν μπορεί να είναι μια αποκλειστική προσπάθεια αποτροπής ή ακόμη και περιορισμού της βίας καθ' εαυτής. Αντίθετα, το ζητούμενο μπορεί να είναι μόνο μια συνειδητή προσπάθεια να μην προκαλέσουν την κρατική βία με τρόπο που θα μπορούσε να έχει άμεσο αντίκτυπο στους ίδιους τους πασιφιστές. Αυτό ισχύει ακόμη κι όταν μπορεί κανείς να δείξει ότι οι πράξεις που θα μπορούσαν να στρέψουν την κρατική βία εναντίον τους, μπορούν να ελαφρύνουν το πραγματικό μέγεθος της γιγαντιαίας κρατικής βίας που ασκείται αλλού. Καλύτερο να χαθούν 100.000 Βιετναμέζοι αγρότες κάτω από χαλάζι οβίδων και ναπαλμ παρά οι αμερικανοί προοδευτικοί να υποφέρουν στ' αλήθεια ανάλογη βία προσπαθώντας να ακυρώσουν τις πράξεις της κυβέρνησης ανεφάρμοστες.

Τέτοια συνειδητή αποφυγή προσωπικής θυσίας (δηλαδή, υπεκφυγή της εμπειρίας να είσαι αποδέκτης της βίας, όχι ο πομπός της) δεν έχει καμία σχέση με τα υψηλά ιδανικά και την ακεραιότητα με την οποία οι αμερικανοί ειρηνιστές

ισχυρίζονται ότι συνοδεύουν τις πράξεις τους. Εξηγεί όμως την πραγματική φύση παράξενων φαινομένων, όπως οι σερίφηδες του κινήματος, οι ακλόνητες αρνήσεις της απόπειρας να οδηγηθεί η κυβέρνηση σε αμνηχανία, ακόμη κι όταν ένα εκατομμύριο άνθρωποι είναι διατεθειμένοι για κάτι τέτοιο και η διαρκώς περιπλεκόμενη απόδοση ευθυνών σε εγχώριες ομάδες όπως οι Μαύροι Πάνθηρες. Η μαζική και υπονομευτική βία στις αποικίες προκαλεί τρόπο στους υγιώς σκεπτόμενους ανθρώπους, αλλά εντέλει γίνεται αποδεκτή εν συγκρίσει με την αδιανόητη πιθανότητα άσκησης οποιουδήποτε βαθμού βίας εναντίον των ριζοσπαστών στο έδαφος της "μητέρας πατρίδας".

Θεωρημένα κάτω από αυτό το φως πολλά πράγματα αποκτούν νόημα. Για παράδειγμα, γίνεται φανερό ότι η επίμονη χρήση από μέρους τους του όρου "υπεύθυνη ηγεσία" όταν θέλουν να χαρακτηρίσουν το κανονιστικό μη βίαιο κομμάτι των διαφωνούντων στην Βόρειο Αμερική—όρος που παραμένει μυστηριώδης όταν αποδίδεται σε υποτιθέμενους ριζοσπάστες...—δεν εκφράζει κάτι ουσιασώς διαφορετικό από την αποδοχή της καθυστηκίας τάξης που ο όρος υπαινίσσεται όταν χρησιμοποιείται σε πιο συμβατικό πλαίσιο. Οι κανόνες του παιχνιδιού έχουν από καιρό καθιερωθεί και συμφωνηθεί και από τα δύο μέρη της φαινομενικά "αντιπολιτευτικής εξίσωσης": εκδηλώσεις "αντίστασης" στην κρατική πολιτική θα επιτρέπονται, μόνο εφόσον οι αντιστεκόμενοι δεν κάνουν κάτι για να συγκρουστούν υλικά με την εφαρμογή αυτής της πολιτικής.

Ευθύνη της ηγεσίας της αντιπολίτευσης σε μια τέτοια ανταλλαγή είναι να διασφαλίσει ότι οι κρατικές διαδικασίες δεν θα απειληθούν από

σοβαρή φυσική διαταραχή. Η αντίστοιχη κυβερνητική ευθύνη είναι να εγγυηθεί τη γενική ασφάλεια εκείνων που παίζουν σύμφωνα με τους κανόνες. Αυτό το βολικό σενάριο ενισχύεται από την αμοιβαία κατανόηση ότι ορισμένα επίπεδα "αρμόζουσας" (συμβολικής) διαμαρτυρίας εναντίον συγκεκριμένων πολιτικών θα έχει σαν αποτέλεσμα κάποια τροποποίηση που θα θεωρηθεί "νίκη της αντιπολίτευσης" (δηλαδή, ένας "συντονισμός" της πολιτικής που θα καταστήσει πιο λειτουργική και αποτελεσματική, και ποτέ μια εγκατάλειψη θεμελιωδών πολιτικών πιέσεων), ενώ οποιεσδήποτε προσπάθειες υπερκέρρασης αυτής της ψευδούς αντιπαράθεσης θα καταστέλονται με "κάθε αναγκαίο τρόπο" και από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Εν τω μεταξύ, αυτός ο άρρητος διακανονισμός εμπλουτίζεται με ένα

στρώμα επιθετικής ρητορικής που εκτοξεύεται από το ένα μέρος εναντίον του άλλου.

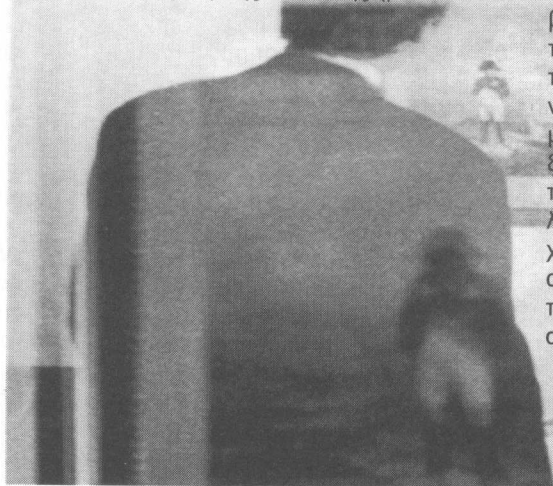
Μας έχει απομείνει ένα κέλυφος αντιπολίτευσης, μια τελετουργική μορφή αποδοχής μιας συναισθηματικής ικανοποίησης του τύπου "είμαι ΟΚ, είσαι ΟΚ" για όλα τα μέλη της, αλλά τελείως άχρηστης με όρους μετασχηματισμού των εξουσιαστικών σχέσεων που διαιωνίζουν την συστηματική παγκόσμια βία. Αυτό το μειονέκτημα, όμως, μπορεί εύκολα να εξαγνιστεί μέσα στη γενικότερη σφαίρα του κομφορμισμού η οποία παράγεται από την ομαλή συνέχιση των Βορειοαμερικανικών "συνηθισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων". Όσοι παραμένουν μέσα στην περίμετρο της ακίνδυνης διαφωνίας την οποία επιτρέπει το κράτος, έχοντας κάνει το συμβολικό τους καθήκον απέναντι στα θύματα

της αμερικανικής πολιτικής (και χωρίς να έχουν καθόλου αμφισβητήσει τις βάσεις της κρατικής εξουσίας), μπορούν να αφιερώθουν στην πρόβλεψη της επαναστατικής μελλοντικής κοινωνίας με την οποία διατείνονται ότι θα αντικαταστήσουν την παρούσα κοινωνική τάξη (έχοντας, χωρίς αμφιβολία, πείσει το κράτος να παραιτηθεί των εξουσιών και του εαυτού του, μέσω της ηθικής δύναμης των ισχυρισμών τους). Σ' αυτό το σημείο, συγκεκριμένες δραστηριότητες όπως ο σεξουαλικός πειραματισμός, η βελτίωση των μουσικών/καλλιτεχνικών γούστων, η ανάπτυξη διαφόρων μορφών διατροφής που δεν περιέχουν κρέας, η αναζήτηση της προσωπικής "ταυτότητας" δια μέσου του διαλογισμού και της ενδοσκόπησης, η αλλαγή των εργασιών του νοικοκυριού που διανέμονται με βάση το φύλλο, και η διεξαγωγή εκστρατειών εναντίον "αστικών παθών", όπως το κάπνισμα, γίνονται τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της "ορθής πολιτικής"(political cor-

rect) ή ακόμη και της "επαναστατικής πρακτικής". Και όλα αυτά σε αντίθεση με την ενεργητική και αποτελεσματική αντιπαράθεση με την κρατική εξουσία.

Δεν είναι να απορεί κανείς που τα βορειοαμερικανικά γκέτο, οι γειτονιές και οι πληθυσμοί που είναι εγκατεστημένοι σε καταυλισμούς, μαζί με το μεγαλύτερο τμήμα της λευκής εργατικής τάξης—άνθρωποι στους οποίους δομικά δε δίνεται πρόσβαση στη σφαίρα του κομφορμισμού (τόσο με όρους υλικούς όσο και με όρους αδυναμίας αποφυγής μιας επιβεβλημένης, σχετικά υψηλού βαθμού συστημικής βίας που αυτοί συνεπάγονται)—τίνουν είτε να μην συμμετέχουν σ' αυτές τις πολιτικές σύγχισης ή να αντιδρούν με ξεκάθαρη εχθρότητα. Η αντίληψή τους για την ανάγκη επαναστατικών αλλαγών και η κατανόηση από μέρους τους της επαναστατικής δυναμικής βρίσκονται σε ριζική αντίθεση με αυτή την ιδέα περί "αγώνα". Το αμερικάνικο κίνημα μη βίας, που τόσο σκληρά και για τόσο διάστημα προσπάθησε να απομονώσει τις αποκλίνουσες τάσεις, στο τέλος απομονώνει τον εαυτό του, γίνεται όλο και περισσότερο δημοκρατικά λευκό, μεσοταξικό και "ευπρεπές". Τελικά, αν δεν υπάρξει σημαντική αλλαγή στην πεισματάρικη επιμονή του ότι κατέχει κάποιο "ηθικό δικαίωμα" για απόλυτο μονοπώλιο των τακτικών που πρέπει να χρησιμοποιούνται, ο αμερικανικός ειρηνισμός θα αφεθεί να "νοιώθει μια χαρά με τον εαυτό του" την στιγμή που η επανάσταση θα διεξάγεται χωρίς αυτό.

Ελεϊνέ και πανάθλιε κόσμε/τραβηγμένες απ'τα μαλλιά/βουτηγμένες στη λάσπη/
χοντροκομμένες με σουγιά/σερνάμενε στα χώματα/ποτισμένες με ιδρώτα/τσακισμένες
στα βράχια/ξεχασμένες απ' όλους/προδομένες απ' όλα/ακουμπισμένες στην άκρη/
περιφερόμενε στο λιοπύρι/ξαπλωμένες στην ασφαλτο(ή στη σαιζ-λόνγκ)/
κοιμισμένες στα παγκάκια/δουλεμένες σε μονάδα παραγωγής/καθορισμένες από
ημερομηνία λήξεως/βασισμένες κάπου/ξεκουμημένες απ'το στρες/μαλακισμένες
στο έπακρον/νιασμένες στη μέση/σκατωμένες στην ψυχή/ξεψυχισμένες τη μία/
εφτάψυχε την άλλη/γερασμένες απ'τα χρόνια/φορτωμένες μ'ευθύνες/γεμισμένες με
πλάνες/χαρακτηρισμένες απ'τα πάθη του Χριστάκη/φακελωμένες απ'τους μπάτσους/
δ 1 α μ ε λ 1 σ μ έ ν ε
πολ-λάκης/κλεισμένες στον εαυτό σου/κουνημένες απ'τη θέση σου/νεσμένες στο
πάτωμα/στρωμένες για πάτημα/τέτοιες αγίες μέρες που πέρασαν/πόσες
χριστοπαναγίες σου άξιζαν.

κατάληψη πολυτεχνείου, 90-δέκα χρόνια μετά-κατά τη

Στις 26 Γενάρη του '90, το Μικτό Ορκωτό Εφετείο Αθηνών αθώνει με πλειοψηφία 6 προς 1 τον αστυνομικό Αθανάσιο Μελίστα που είχε σκοτώσει τον 15χρονο Μιχάλη Καλτεζά κατά τη διάρκεια ταραχών έξω απ' το Πολυτεχνείο, στις 17 Νοέμβρη του 1985. Η απόφαση εξοργίζει ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας. Το απόγευμα γίνεται πορεία προς τη Βουλή μετά από κάλεσμα της ΕΦΕΕ και της Κίνησης για την Υπεράσπιση των Πολιτικών και Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Ωστόσο, αρκετοί αναρχικοί έχουν μαζευτεί από νωρίς στο Πολυτεχνείο και παραμένουν σ' αυτό καθόλη τη διάρκεια της πορείας. Η πορεία θα καταλήξει εκεί και αμέσως θ' ακολουθήσουν οι πρώτες συμπλοκές λίγο πριν τις 9 το βράδυ. Καταλαμβάνονται δύο λεωφορεία των αστικών συγκοινωνιών και τοποθετούνται κάθετα στην Πατησίων ώστε να χρησιμεύσουν σαν φλεγόμενα οδοφράγματα. Μετά από δύο ώρες περίπου, αποφασίζεται η συνέχιση της κατάληψης, ενώ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ
 Βόμβες, οδοφράγματα και φωτιάς για τον Μελιστό
ΑΝΑΡΧΙΑ
Βία, καταστροφή
 «Τραυματίες και ούλιντες»
 «Νόχα τράνον στην Αθήνα»
 «Δηλώσεις «μπαρλόν»-Ανδρίαν Φλωρίαν, οριστερικών»
Ολοταχώς σε εκλογές
 ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΒΟΥΛΩΝ ΜΕΛΕΤΑ ΜΑΡΤΙΟΥ

Η ΠΡΩΤΗ
 Κινησθέντες για
 έναν καταστροφισμό!
Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΛΤΕΖΑ
 Αίσιος ο δολοφόνος του ΑΒ. Μελιστό
 Μεγάλο επεισόδιο σε Εύρωπη - Πολυτεχνείο

Η ΠΡΩΤΗ
 Τρεις πορείες οργής σήμερα στην Αθήνα
ΚΥΑΝΙΟ
 οτις διακρογόνες βόμβες που έριξε η Αστυνομία κατά των διαδηλωτών
 «Εξέλιξη των γεγονότων στην Αθήνα»
 «Οι βόμβες που έριξε η Αστυνομία»
 «Το ΚΥΑΝΙΟ»
15+

το οδόστρωμα της Πατησίων ελευθερώνεται απ'τα ΜΑΤ και καταλαμβάνεται από κόσμο. Κατά τη διάρκεια των επεισοδίων θα τραυματιστούν 6 μπάτσοι.

Την επόμενη μέρα, πραγματοποιείται στη Θεσσαλονίκη πορεία από αναρχικούς και αριστεριστές προς το Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης. Η πορεία καταλήγει στη Φιλοσοφική Σχολή, η οποία και καταλαμβάνεται. Στις 1 τα ξημερώματα, ομάδα αναρχικών εξορμεί κατά των γραφείων της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης προκαλώντας σοβαρές υλικές ζημιές. Ακολουθούν συγκρούσεις με την αστυνομία μπροστά στη Θεολογική. Το ίδιο βράδυ, στην Αθήνα, γίνεται συναυλία στο προαύλιο του Πολυτεχνείου.

Τη Δευτέρα 29/1, κλείνουν με απόφαση της ΕΦΕΕ για 3 μέρες τα ΑΕΙ. Η κατάληψη του Πολυτεχνείου δείχνει να "είναι μία από τις πιο μαζικές καταλήψεις -αν όχι η μαζικότερη- σε πανεπιστημιακό Τδρυμα" (εφημερίδα "Η Πρώτη", 29/1/90).

Την Παρασκευή 2 Φλεβάρη, ξεκινούν καταλήψεις σχολείων σε Αθήνα και Πειραιά σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την αθώωση του Μελιστό. Το απόγευμα της ίδιας μέρας, πραγματοποιείται πορεία πάνω από χιλίων αναρχικών και αντιεξουσιαστών στο κέντρο της Αθήνας. Η πορεία είχε δηλώσει από την αρχή ότι αν αντικρύσει μπάτσο, θα επιτεθεί!

αμέσως. Οι μπάτσοι φρόντισαν να μην φανούν πουθενά και έτσι δε δημιουργήθηκε κανένα επεισόδιο. Η πορεία έκανε την εξής διαδρομή: Πατησίων-Χαυτεία-Σταδίου-Σίνα-Πανεπιστημίου-Πατησίων-Πολυτεχνείο.

Μετά από λίγες μέρες, σύσσωμες οι πρυτανικές αρχές του Πολυτεχνείου και η ΕΦΕΕ ζητούν από τους καταληψίες να αποχωρίσουν και να συνεχίσουν τις κινήσεις διαμαρτυρίας τους με "διαφορετικό" τρόπο.

Η κατάληψη του Πολυτεχνείου θα τελειώσει στις 12 του Φλεβάρη, έχοντας ως τελετή λήξης μία καθ'όλα punk συναυλία στο κτίριο Γκίνη.

Με κάθε καθημερινή παραίτηση, η αντίδραση δεν προετοιμάζει
τίποτ' άλλο παρά τον ολικό μας θάνατο.

Από την εφηβεία ως τα χρόνια της
σύνταξης, οι εικοσιτατάρωροι
κύκλοι διαδέχονται ο ένας τον άλλο
στο πανομοιότυπο κομμάτιασμά τους
σαν θρύψαλο σπασμένης τζαμαρίας,
θρύψαλο πετρωμένου ρυθμού,
θρύψαλο χρόνου-που-είναι-χρήμα,
θρύψαλο υποταγής στους αρχηγούς,
θρύψαλο της ανίας, θρύψαλο της
κούρασης."

25

Στρατευμένοι καθώς είμαστε στην ιστορική φάση του τίποτα, το επόμενο
βήμα δεν μπορεί να είναι παρά η αλλαγή των πάντων.

Ολίγος Βανεγκέμ από την "Επανάσταση της
καθημερινής" ζωής

ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

Και νά που οι συνελεύσεις
κατάντησαν μαζώσεις.

Οι μαζώσεις των πενήντα κι εκατό.

Οι μαζώσεις της 23 ή του διπλανού
αμφιθεάτρου.

Οι μαζώσεις που όλοι περνάνε για
να πουν καμιά μαλακία απόξω.

Οι μαζώσεις που αρχίζουν όποτε
τους καυλώσει.

Οι μαζώσεις που όλοι ξέρουν ότι οι
ιδιοκτήτες του λόγου εκεί μέσα
είναι πέντε-έξι νοματαίοι μια ζωή.

Οι μαζώσεις με τις μακρόσυρτες
ψυχοφθόρες σιωπές.

Οι μαζώσεις όπου όλοι μπαίνουν
απλά για ν' ακούσουν

Οι μαζώσεις όπου καθένας μπορεί να
συμμετέχει για χρόνια ολόκληρα
δίχως ποτέ να χρειαστεί να πάρει
την παραμικρή ευθύνη για την
εκτέλεση των αποφάσεων που
πάρθηκαν.

Οι μαζώσεις που πηζουν στην κάπνα.

Οι μαζώσεις που αν το Πολυτεχνείο
μία μέρα κλείσει, θ' αρχίσουν να
τρυπιούνται κιόλας.

#1

1/00

numaxx